

חשופות בבורסה: בעקבות עת"מ 8707-07-15 הועדה המקומית לתכנון ובניה רמת גן נ' ירושלמי

מבזק הארות פסיקה זה, עוסק בפסק דינה של שופטת בית משפט לעניינים מנהליים מיכל אגמון-גונן, בעתירת הוועדה המקומית לתכנון ובניה לאסור הפעלת מועדון חשפנות במתחם הבורסה ברמת גן.

מזה שנים רבות פועלים במתחם הבורסה ברמת גן עסקי מין שונים. במטרה לשנות את פני האזור ולהפכו לשוקק במשך כל שעות היממה, יזמה הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תב"ע המוסיפה במקום שימושים שונים ומגוונים, וביניהם בידור. לפני מספר שנים הוגש נגד ירושלמי כתב אישום בגין הפעלת מקום הצצה על מעשה מיני ללא רישיון עסק. ירושלמי פעל בניסיון לקבל היתר כנדרש, והגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה רמת גן בקשה לשימוש חורג בנכס מתעשייה לבידור מיני. הוועדה המקומית דחתה את בקשתו, והבהירה כי עסק מסוג זה אינו מתאים לאופי המתוכנן לאזור הבורסה. בתגובה פנה ירושלמי לוועדת הערר, אשר קיבלה את הערר שהגיש והתירה לו להפעיל במבנה עסק של מקום הצצה על מופע חי בעירום.

הוועדה המקומית עתרה נגד החלטת ועדת הערר, בטענה כי הפעלת עסקי מין שונים במתחם הבורסה, המשמשים כסות לפעילות זנות, נוגדת את מטרותיה התכנוניות של עיריית רמת גן למתחם. לשיטת הוועדה מטרת העירייה מתבטאת בתכניות החלות במקום, שאינן מאפשרות שימושים כאמור, וכי המונח "בידור" הכלול בתכניות אינו כולל עסקי מין או "בידור מיני".

ארגון ויצ"ו הצטרף כידיד בית המשפט, ותמך בעמדת הוועדה המקומית. לטענתו, על בית המשפט לפרש את הגדרות השימושים בתכניות על בסיס זכויות היסוד של האדם, ובלבין הזכות לכבוד האדם. לטענת הארגון, מאחורי הבקשה לניהול עסק של "הצצה על עירום" עומדת פרקטיקה של ביזוי נשים, פגיעה בכבודן וניצולן, וזו אינה יכולה להיקרא "בידור או בילוי".

מנגד, להצדקת החלטתה טענה ועדת הערר, בין היתר, כי למרות שהיא שואפת למיגור הפעלת עסקי מין במתחם הבורסה, לא נפל פגם בשיקול דעתה או בסבירות החלטתה. לשיטתה תוכניות העירייה אמנם הוסיפו שימושים, אך לא גרעו הפעלת עסקי מין. עוד נטען, כי הפעלת עסק של "הצצה על מופע חי בעירום" נכנסת בגדר "מועדון" ו"בידור" (ולשם כך רתמה ועדת הערר, בין היתר, את מילון אבן שושן), שהם שימושים המותרים על פי התוכניות החלות.

ירושלמי נסמך בטענותיו על החלטת ועדת הערר, וטען, בין היתר, כי התכניות החלות במקום מאפשרות הפעלת עסק של חשפנות לצורך גירוי מיני, העונה לשיטתו להגדרת בידור ומסחר המותרים בתוכנית; כי החלטת הוועדה המקומית פוגעת בזכויות

היסוד שלו ושל עובדיו לחופש עיסוק וביטוי; כי החלטת הוועדה המקומית פוגעת בשוויון, שכן בעבר ניתנו רישיונות עסק למועדונים דומים אחרים במתחם הבורסה. בפסק דינה, בחנה השופטת מיכל אגמון-גונן את השאלה האם עסק של חשפנות לצורך גירוי מיני מותר על פי התכניות החלות על מתחם הבורסה. לצורך קביעתה, בחנה השופטת אגמון-גונן בין ביתר את הפן העובדתי – מהו מופע של חשפנות לצורך גירוי מיני המתנהל במקום; ואת פן התכנוני – האם חשפנות לצורך גירוי מיני חורגת מהשימושים המותרים על פי התכניות החלות במקום.

לעניין הפן העובדתי נקבע, כי עסקי החשפנות הם בפועל תצוגה של נשים כחפצים, המתפשטות לצורך גירוי מיני של באי המקום, ולמרות שחוק רישוי עסקים מאפשר רישוי עסק של "הצצה על מעשה מיני", הפרקטיקות במקום מהוות ביזוי, החפצת נשים ופגיעה בכבודן כבנות אנוש ועל כן פסולות, והדין כולו פועל למיגורן.

לעניין השאלה התכנונית נקבע, כי ועדת הערר לא נתנה את דעתה לכך שמטרת התוכנית העירונית החדשה הייתה שינוי אופי המתחם, וכי שיקולי הוועדה המקומית כפי שהובאו בהחלטתה הם לגיטימיים, וכי היא רשאית ליזום שינוי תכנוני לפני המתחם, בין היתר, על ידי הוצאת עסקי מין מהמקום.

השופטת אגמון-גונן קיבלה את העתירה, הורתה על ביטול החלטת ועדת הערר, והחזירה על כנה את החלטת הוועדה המקומית לדחות את בקשת ההיתר להפעלת מועדון החשפנות. נקבע כי התכניות החלות על המתחם אינן כוללות עסקי מין מכל סוג שהוא, לרבות "הצצה על מופע חי בעירום", בין שהעסק יכונה כך או בכל שם אחר ומהווה בפועל תצוגת נשים לצורך גירוי מיני.

ד"ר אורית קמיר, נעמי לבנקרון והדס צור מאירות את פסק הדין.

מעבר לפסק הדין, בלחיצה עליו

פסק הדין המלא: עת"מ 8707-07-15 הועדה המקומית לתכנון ובניה רמת גן נ' ירושלמי (פורסם באר"ש, 28.8.2017).